

MARQ WIJNGAARDEN
MICHIEL PESTMAN
FLIP SCHÜLLER
PROF. LIESBETH ZEGVELD
MARIEKE VAN EIK
PROF. GÖRAN SLUITER
PROF. BRITTA BÖHLER
CORRIEN ULLERSMA
WIL EIKELBOOM
DR. CHANNA SAMKALDEN
TAMARA BURUMA
EDWARD VAN KEMPEN
BRECHTJE VOSSENBERG
TOMASZ KODRZYCKI
DR. HANA VAN OOIJEN
TOM DE BOER

ADVISEURS
PROF. HANS ULRICH JESSURUN D'OLIVEIRA
PROF. TIES PRAKKEN

AANGETEKEND

Ministerie van Buitenlandse Zaken
De heer A.G. Koenders, minister
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Amsterdam, 26 juni 2015
Onze ref. 20140266.BV/LZ

Direct tel.nr: 020 344 62 00
Direct faxnr: 020 344 62 01

Betreft: Verzoek verlenging Civielrechtelijke Regeling

Geachte heer Koenders,

Middels deze brief verzoeken wij u de 'Civielrechtelijke afwikkeling ter vergoeding van schade aan weduwen van slachtoffers van standrechtelijke executies in het voormalige Nederlands-Indië van vergelijkbare ernst en aard als Rawagedeh en Zuid-Sulawesi'¹ te verlengen.

Zoals u weet staan wij weduwen bij wier echtgenoten in de periode 1945-1949 standrechtelijk zijn geëxecuteerd door Nederlandse militairen in Indonesië.

Op 14 september 2011 bepaalde de rechtbank Den Haag dat de Nederlandse Staat geen beroep toekwam op verjaring ten aanzien van de vorderingen tot schadevergoeding van de weduwen van de mannen die op 9 december 1947 in het Javaanse dorp Rawagedeh standrechtelijk werden geëxecuteerd door Nederlandse soldaten.² De Staat heeft in deze uitspraak berust. In navolging van die uitspraak, hebben verschillende weduwen van mannen die op Zuid-Sulawesi door Nederlandse soldaten standrechtelijk werden geëxecuteerd, vorderingen tot schadevergoeding ingediend. Ook deze weduwen hebben schadevergoeding gekregen.

¹ Bekendgemaakt door de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Defensie op 10 september 2013 (nummer MinBuZa.2013-256644).

² ECLI:NL:RBSGR:2011:BS8793, uitspraak 14 september 2011 (*Rawagedeh*);
ECLI:NL:RBDHA:2015:2442, uitspraak 13 maart 2015 (*Zuid-Sulawesi*)

Naar aanleiding van deze zaken, heeft uw voorganger minister Timmermans tezamen met de minister van defensie een Civielrechtelijke Regeling (hierna: de Regeling) in het leven geroepen.¹ Op grond van de Regeling kunnen weduwen van standrechtelijke executies van dezelfde aard en ernst als Rawagedeh en Zuid-Sulawesi een verzoek indienen tot vergoeding van hun schade. In beginsel hoeft dus aan de vergoeding van de schade van deze weduwen geen rechter meer te pas te komen.

De Regeling is bekend gemaakt op 10 september 2013. Sindsdien hebben 43 weduwen op grond daarvan een schadevergoedingsverzoek ingediend bij de Staat. De looptijd van de Regeling is evenwel te kort, namelijk slechts twee jaar. Door die beperkte looptijd zullen veel weduwen niet in staat zijn van de Regeling gebruik te maken. We verzoeken u dan ook de werking van de Regeling met (minimaal) twee jaar te verlengen.

Dat vele weduwen nog niet in staat zijn geweest gebruik te maken van de Regeling heeft verschillende oorzaken. We wijzen op een aantal van die oorzaken.

De Regeling vraagt dat de weduwen bepaalde bewijsstukken aanleveren. U weet dat de verzameling van dat bewijs veel tijd kost. Thans wordt nog steeds – mede in overleg met de landsadvocaat – gezocht naar de meest efficiënte en effectieve manier om nieuwe zaken af te handelen. Op 17 juni 2015 namens de weduwen in verschillende lopende rechtszaken² een uitgebreide akte is genomen over het verdere verloop en de bewijswaardering in een lopende dagvaardingsprocedure. De uitkomst van deze zaken zal ook van belang zijn voor zaken op grond van de Regeling.

Daarnaast is veel bewijs nog niet boven water gekomen. Zo bleek onlangs dat het Nationaal Archief namenlijsten heeft van geëxecuteerde mannen. De vraag is waarom u niet zelf met dit materiaal naar voren is gekomen. Wat hier ook van zij, het rechtvaardigt een ruimhartige termijn voor de afhandeling van de schade van de weduwen.

U neemt zelf ruim de tijd om op de verzoeken van schadevergoeding te reageren; daar gaan doorgaans enkele maanden overheen. De Regeling noemt overigens ook geen termijn waarbinnen u op de verzoeken zou moet reageren/beslissen.

Wij merken verder op dat u tot op heden nauwelijks bekendheid heeft gegeven aan de Regeling, behoudens een kort nieuwsbericht op de website van de Nederlandse ambassade in Jakarta. Veel potentiële claimanten zijn dan ook op dit moment niet op de hoogte van de mogelijkheid om op grond van de Regeling

---

¹ 'Civielrechtelijke afwikkeling ter vergoeding van schade aan weduwen van slachtoffers van standrechtelijke executies in het voormalige Nederlands-Indië van vergelijkbare ernst en aard als Rawagedeh en Zuid-Sulawesi', bekendgemaakt door de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Defensie op 10 september 2013 (nummer MinBuZa.2013-256644).

² [redacted] c.s. t. Staat der Nederlanden, C 09/428182; [redacted] c.s. t. Staat der Nederlanden, C 09/458254; [redacted] t. Staat der Nederlanden, C 09/467029.

schadevergoedingsverzoeken in te dienen bij de Nederlandse Staat en kunnen daarvan ook niet op de hoogte zijn.

U weet dat er nog andere weduwen zijn die in aanmerking zouden kunnen komen voor afhandeling van hun schade op grond van de Regeling. Het beëindigen van de Regeling zal leiden tot meer rechtszaken. Dat zouden we moeten vermijden, het is onwaardig gezien vanuit de aard van de zaak. Het kost bovendien zowel de rechtbank als ons stelsel van rechtsbijstand veel geld.

Gezien het bovenstaande verzoeken we u om de weduwen meer tijd te geven opdat deze treurige episode in hun leven op een goede, zorgvuldige manier kan worden afgerond, en de uiterste termijn te verlengen met (minimaal) twee jaar.

Wij vernemen graag uw standpunt.

Met vriendelijke groet.

Liesbeth Zegveld

Brechtje Vossenbergh